

"PINKSTER-ZONDAG 16 Mei, 10.30 en 15.00 uur,
Stadion - Utrecht

PINKSTEREN VOOR EEN LAND

10.30 v.m. Licht voor een heel volk.

Intocht van mensen, die per extra treinen uit alle deelen van Nederland komen. Een stoet van duizend buitenlanders, voorafgegaan door de Schotten in nationaal costuum met doedelzakblazers voorop. Vlaggen van de Volkeren."

En tegen 15.00 n.m. was aangekondigd de „geestelijke omwenteling van een heel volk". Alsof Joël (gelezen in het licht van Handelingen 2) kerk en volk nimmer had onderscheiden, wordt deze „geestelijke omwenteling" aangekondigd onder gebruikmaking van het bekende woord: „En het zal geschieden, zegt God, dat Ik Mijn Geest zal uitgieten over alle vleesch. Uwe zoon en uwe dochter zullen profeteeren; Uwe ouden zullen droomen droomen; Uwe jongelingen zullen gezichten zien; ja ook over de dienstknechten en over de dienstmaagden zal Ik in die dagen Mijn Geest uitgieten en zij zullen profeteeren." Men voegt daar aan toe: „Het eerste Pinksterfeest veranderde den loop van het wereldgebeuren. Dien dag werden in een stad duizenden menschen gedoopt door den Heiligen Geest en zij namen dienst om de wereld nieuw te maken. Kan deze Zondag Pinksteren betekenen voor een heel land? Kan een nieuw licht in Nederland komen, dat het tot een baken voor alle landen zal maken?"

Joël, gelezen in het licht van Handelingen 2...

Ik heb me laten vertellen, dat, toen ter vergadering gevraagd werd, dat ieder, die niet wist, wat de „Handelingen der Apostelen" waren, op zou staan, het getal der van hun plaats verrijzenden ontstellend groot was. Geen wonder, waar de Schrift zoo weinig beteekent voor dit „nieuw Nederland". Maar voor ieder, die in de Handelingen der Apostelen de Handelingen van den verhoogden Christus ziet, is hiermee tevens de kloof tussen deze menschen en ons pijnlijk gedemonstreerd. Want waar Christus komt, om den eenheidswaan, ook van het nationalisme te breken (Hij brengt het zwaard der verdeeldheid, de antithese ook in het volk, de gezinnen), daar droomt men hier van „een Supernational Christelijk Front". Want, zoo verzekert men, „nationalisme kan een volk één maken; supernationalisme kan de wereld één maken. Door God geleid supernationalisme vormt de eenige ware grondslag voor wereldvrede".

En zoo zijn de psalmen en hymnen der Pinkstergemeente verdrongen door volgend „bruggenbouwerslied":

Staand op vaste gronden,
Strand aan strand verbonden,
Spant de brug,
Sterk zijn rug,
Waar Gods plan wordt gevonden
Als land zich bindt aan land,
Volk aan Volk, houden wij stand.
Nauw saâm verbonden,
Op vaste gronden,
Bouwende aan Gods plan,
Een brug van man tot man.

Over rivier en landen,
Tot de verste stranden,
Over rijd,
Haat en strijd,
Slaan wij onze banden.
Vooruit klinkt het signaal,
Voorwaarts marsch zonder gedraal,
Nauw saâm verbonden,
Op vaste gronden,
Bouwende aan Gods plan,
Een brug van man tot man.

God, ons heele leven
Willen wij U geven.
Schenk ons kracht,
Dag en nacht,
Blijf ons leiding geven!
Het werk roept tot de daad,
Ieder onzer staat paraat.
Nauw saâm verbonden,
Op vaste gronden,
Bouwende aan Uw plan,
Een brug van man tot man.

„Een brug van man tot man".

Ach, wat staan we toch ver van elkaar. Ik kan die figuur van Emil Brunner maar niet kwijt raken uit mijn aandacht. Een brug van man tot man? Maar hij heeft allen bruggenbouw wereldsch verklaard; bruggen leggen immers verbindingen in horizontale richting? En het horizontale leven ligt onder het oordeel...

Zoo vlucht de principiële verloochenaar van den bruggenbouw in het lied, dat dezen bouw lyrisch bezingt. En zij, die — evenals wij — principieel aan de mogelijkheid van bruggenbouw als Gode gevallen werk gelooven, willen naar deze menschen, of liever, naar hun theorieën geen brug slaan. Want zij zien hier niet de gehoorzaamheid, doch de ongehoorzaamheid, geen christendom, doch humanisme.

En dat is het benauwende in dit alles. De grenzenloze oppervlakkigheid, alsof er geen Paulus, geen Luther, geen Calvin, geen zóoveel eeuwen van christendom geweest waren...

De anti-bruggenbouwers zingen van geslagen bruggen. En de pro-bruggenbouwers (maar dan naar het in de Schrift gegeven bestek) slaan geen brug naar Oxford toe. Marxist en nationaal-socialist kunnen beiden hier meedoen, en... dezelfde blijven. God komt niet met Woord en wet en evangelie over deze bruggen heen. En ik denk aan Emil Brunner. Niets, zegt hij, behoort tot de adiphora (de dingen, die er niet op

aan komen). Niets, — want Gods „gebod" (enkelvoud) beteekent een gericht over alles. Maar daarna keert de stelling om in haar tegendeel: alle dingen vallen onder de adiphora. Want de „geboden" (meervoud) zijn maar maak- en maar mode-werk, zoo verklaart hij.

„Nieuw Nederland" loopt van stapel?

„Oud Nederland" zet zijn reis weer voort.

Maar ik geloof in den Heiligen Geest.

En ik geloof een heilige, algemeene, christelijke kerk, de gemeenschap der heiligen, vergeving der zonden, wederopstanding des vleesch, en een eeuwig leven.

K. S.

De nood der Rijken.

Wilma: Wij groeten de Broeders. — Uitg. Mij. „Holland", Amsterdam.

Een vrij groot getal boeken heeft Wilma reeds geschreven. Men klaagt wel eens dat ze ongeveer allemaal gelijk zijn aan elkaar, dat er geen groei bij Wilma te zien is, dat haar werk zoo onwerkelijk is, enz. Veel hiervan is waar. Want inderdaad is er een sterke overeenkomst in de tendenz van haar boeken. Hier moet men natuurlijk niet denken aan een opzettelijke, dik er op liggende moraal, maar aan de immortelijke levenshouding die er uit spreekt. Wilma schrijft alleen uit den diepsten grond van haar innig geloovig hart en beziet alle kwesties vanuit of liever stelt alle kwesties in het licht van haar geloof. Het zelfde licht straalt in al haar boeken, en doet ze dus eenigszins op elkaar gelijken, doet het voorkomen alsof er geen ontwikkeling bij haar plaats heeft. Van uit haar hart richt ze haar zoeklicht op haar personen. Zij die met haar in het licht wandelen komen ons daardoor dadelijk als „echt", als „gewoon", als „sympathiek" voor, maar op de anderen valt het licht zoo onverwacht scherp, ze komen zoo ineens voor een andere levenshouding te staan, dat ze even „onecht", „raar", zelfs „onwezenlijk" lijken. Ook in het nieuwste boek is het zoo: Bertha heeft dadelijk de sympathie van de lezers, door haar zullen velen — die niet goed lezen — het een lief boek vinden, terwijl Roelman door anderen — die ook niet goed lezen — een onwezenlijk persoon gevonden wordt, reden waarom ze het boek zullen veroordeelen als zeer onwerkelijk. En toch is het boek noch lief, noch onwerkelijk.

Ik geloof dat Wilma een moeilijke schrijfster is. Als men zich niet bij het rustig lezen volkomen door haar gedachtengang laat leiden, komt men niet tot bevredigende lezing. Doet men dit echter wel, dan zal men wel niet met alles kunnen instemmen, maar men zal erkennen dat haar visie op het menschenleven allerminst „lief", maar wel degelijk reëel is. Nooit realistisch in dien zin, dat de werkelijkheid, de buitenwereld of hoe men het noemen wil, de grootste plaats zal innemen. De ziel overwint, zou Wilma's spreuk kunnen zijn. Het innerlijke gebeuren, het conflict van wereld en menschenziel wordt van binnenuit gezien en inwendig uitgevochten.

Haar nieuwste boek staat weer midden in de werkelijkheid, alleen, niet velen hebben aan zoo'n mogelijkheid gedacht. Het is een crisis-roman als men wil, maar niet in den gewonen zin. Wilma stelt hier den rijken in de crisis. Iemand die zelf geen maatschappelijke nood kent, maar die om zich ziet, die wil helpen, maar voelt dat hij zelf mede schuldig is aan het ontstaan. Want er is gebrek, dat er niet behoefde te zijn, als ieder deed wat menschenliefde en christenplicht hem gebod. Maar nu verdringt iemand met een goede positie een ander uit zijn baantje, om het nog beter te hebben dan hij 't reeds heeft. Nu beheerscht grof egoïsme aller levenshouding.

Dat weegt den rijken Roelman zwaar. Hij voelt zijn weldoen als giflig, want hij doet mee, met zijn rijke familie aan het algemeene bedrijf: in maatschappelijk opzicht zooveel mogelijk anderen zien voorbij te streven, met de kruimels van de tafel kan men de werklozen nog „weldoen". Deze houding acht hij zoozeer in strijd met de christelijke leer, waarin hij onderwezen wordt thuis, dat hij beide niet kan rijmen en daarom beide verwierpt.

Hij kan niet gelooven dat de leer van Jezus bestaan kan in de moderne maatschappij, dat alles gebeurt onder het bestuur van God „onzen Vader", en wil dus geen christen zijn. Maar ook het grove egoïsme verascht hij, en daarom wil hij zelf, uit eigen krachten, den strijd aanbinden tegen het maatschappelijk onrecht. Zijn liefde voor de misdeelden gaat schuil achter zijn haat tegen de bevoorrechten. Cynisch veracht en ontkent hij alle hogere ideeën, en behoudt slechts het geloof in zijn eigen juistheid.

Zijn tegenspeelster is Bertha, het jonge meisje dat bij grootvader op de boschwachterij komt. Godsdienstig opgevoed, is ze op zich zelf aangewezen, want grootvader heeft geen behoefte aan bijbel of kerk. Om haar heen de prachtigste natuur (Zie vervolg blz. 278.)

Hoe de Heilige Geest de Kerk in de zorgen stort.

De discipelen waren gewoon ter kerk gegaan op den morgen van den Pinksterdag.

Zij hadden geen reclame gemaakt: Nieuw Israël loopt van stapel!

Wel hadden zij het ambt voor de wereld, ja, het apostolaat voor het leven ontvangen.

Maar voor het oogenblik hadden zij nog één apostel voor de geestelijke verzorging van tien personen.

Ik zie ze in gedachten opgaan naar het kerkje, de synagoge der Nazareners, de Sekte, zooals de vijanden smaadden.

Daar waren in dat opgaan al de elementen, die er ook in ons kerkgaan zijn.

Zij waren blij elkaar te zien, monter klonk hun Zondagsgroot: Dag Petrus, Dag Joses, Dag Salome!

Zij verlangden ook wat te hooren, och, eigenlijk een retrospectief evangelie, zooals wij van de Bediening des Woords vaak een retrospectieve zaak maken.

Zoo in dezen geest: wij zijn verlost, zóó is het gegaan! Zij konden het aan, geestelijk en financieel!

Zeker, daar is het verwachten van de belofte des Vaders, zooals wij misschien, God geve het — groote dingen verwachten.

Maar op dezen Sabbath is het toch waarschijnlijk: Laat ons verheugd, van zorg ontslagen, God roemen die ons blijdschap geeft!

Dat „van zorg ontslagen" is een regel uit de psalmen der menschen, ingesmokkeld in den psalm van den Heiligen Geest!

Maar het zal nu niet meer zijn: van zorg ontslagen, want de belofte zal vervuld worden, de Heilige Geest daalt neder.

God maakt de Kerk publiek!

Hij drijft de menschen onder het gehoor, godvruchtige Joden, maar ook — vergun mij — waarschijnlijk veel Spek-Joden.

Menschen, die in hun geslachten in de ballingschap gebleven waren en Zerubbabel hadden laten trekken en Nehemia hadden laten weenen.

O, Dochter van Babel, welgelukzalig is hij, die uw kinderkens tot schoonzonen en schoondochters zal hebben!

Deze afgedwaalden in hun geslachten waren gekomen om hun godsdienstplichten te doen te Jeruzalem en zoo weer goed te maken wat er in de levenspraktijk en de handelspraktijk aan hen ontbrak. Maar duizenden worden door de prediking geroepen tot Christus en het werd een dag van enormen ledenaanwas!

Deze zeide: Ik ben des Heeren, die noemde zich met den naam van Jakob, gene schreef: ik ben des Heeren, ik ben van Israël!

Heeft u wel eens stilgestaan bij de ontzaglijke zorgen, die dat voor die kleine gemeente meebreacht?

Zij werd met één slag van een huisgemeente een groote stadskerk! Daar mogen na dagen en weken velen der eerste bekeerlingen naar hun woonplaats zijn wedergekeerd, de stroom van nieuwe leden bleef aanhouden!

Zoo kwam er onmiddellijk gebrek aan lokaliteit. Maar de Heilige Geest bracht ook de oplossing van dien nood. Hij legde beslag op de huizen der menschen en zij stonden hun woning af voor huiskerk.

Het ambt, ziedaar de tweede nood, verloor eensklaps alle gemoedelijkheid, de apostelen moesten van huiskerk tot huiskerk trekken, preekend, vermanend, catechiseerend, doopend, avondmaalvierend!

Ja, het ambt brak naar buiten, het apostolaat voor het leven ving zijn bediening aan, er geschieden vele teekenen en wonderen door de handen der apostelen.

Er kwamen ook groote geldzorgen! Onder de nieuwe leden waren ook armen, behoeftigen, weduwen.

Maar de Heilige Geest maakte een ieder tot diaken, zij hadden alle dingen gemeen.

Die kan wel bij mij eten! zeiden de zusters.

Als nog aan die zorg geen eind kwam, hield de Heilige Geest zelf een extra-collecte en Joses, toegevaardigd Barnabas, wierp een akker in den collectezak.

En nu wij? Wij zullen weer zingen: Ja, de Trooster is gekomen!

Maar de Heilige Geest is niet de Trooster voor het vleesch, dat mogen wij in onze dagen van kerkelijke en andere zorgen wel bedenken. Wij zijn soms geneigd te zeggen: Och, onze vaders met die stichting van die dure Universiteit, met al die overspannen eischen van diaconie en zending en evangelisatie!

Wij konden het zoo goed hebben, zoo knus, en nu leven wij zoo benauwd!

Broeders, bedroeft den Heiligen Geest niet, maar laat u door Hem in de zorgen storten.

N. B.